

**PRZEDMIOTOWE OCENIANIE WEWNĄTRZSZKOLNE Z JĘZYKA POLSKIEGO  
ROK SZKOLNY 2023/2024**

1. Przedmiotowe Ocenianie Wewnątrzszkolne z języka polskiego jest zgodne z Ocenianiem Wewnątrzszkolnym.
2. Uczniowie są informowani o POW z języka polskiego na początku roku szkolnego. Wówczas również informowani są o ewentualnych zmianach.
3. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może dokonać zmian w POW w ciągu roku szkolnego, informując o tym dyrekcję, uczniów, rodziców i nauczycieli oraz konsultując zmiany w zespole przedmiotowym.
4. Ważnym składnikiem POW są elementy oceniania kształtującego (OK).

Do stosowania oceniania kształtującego, w szczególności do udzielania uczniom informacji zwrotnej, zobowiązują rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej:

– z dnia 3 sierpnia 2017 r. (poz. 1534) na temat oceniania uczniów (§ 12. *Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć*);

- z dnia 16 sierpnia 2017 r. (poz.1611) w sprawie wymagań wobec szkół, wskazujące na informację zwrotną, która *pomaga uczniowi uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się*.

5. Nauczyciel informuje uczniów, w jaki sposób będą traktowane planowane działania, czyli w jakich sytuacjach będzie stosowana wyłącznie informacja zwrotna, a w jakich – ocena.
6. Informacja zwrotna jest redagowana w komunikatywny sposób w formie pisemnej pod pracami ucznia. Uczeń jest wcześniej informowany o takiej formie analizy jego pracy.
7. W wyjątkowych przypadkach nauczyciel może łączyć informację zwrotną z oceną, o czym uczniowie będą wcześniej informowani. Chodzi tutaj przede wszystkim o sprawdziany dotyczące epok lub form wypowiedzi obowiązujących na egzaminie maturalnym.
8. Uczeń ma prawo korzystać w ramach pracy domowej z różnych pomocy (opracowania, Internet, tzw. bryki itp.) pod warunkiem, że podaje źródła, z których korzysta. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielności pracy domowej, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Istotnym celem tego punktu jest uświadomienie uczniom, że niesamodzielność wiąże się z jednej strony z negatywnym wpływem na rozwój umiejętności językowych ucznia, z drugiej – jest często formą naruszania praw autorskich.
9. Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego jest zgodny z systemem Oceniania Wewnątrzszkolnego.
10. Wiadomości i umiejętności uczniów są oceniane wg następującej skali punktowej:

Stopień ze sprawdzianu	Procent maksymalnej liczby punktów
celujący	100
bardzo dobry	90 – 99
dobry	75 – 89
dostateczny	60 – 74
dopuszczający	40 – 59
niedostateczny	0 – 39

11. Progi ocen przedstawia poniższa tabela (progi są ustalane w zespole przedmiotów humanistycznych):

celujący	od 5,65 do 6,00
bardzo dobry	od 4,65 do 5,64
dobry	od 3,65 do 4,64
dostateczny	od 2,65 do 3,64
dopuszczający	od 1,65 do 2,64
niedostateczny	od 0,00 do 1,64

Nauczyciel wystawia oceny na koniec półrocza i koniec roku szkolnego kierując się średnią ważoną, ale uwzględniając przy tym postępy ucznia oraz jego starania.

1. Uczeń ma prawo korzystać w ramach pracy domowej z różnych pomocy (opracowania, Internet, tzw. bryki itp.) pod warunkiem, że podaje źródła, z których korzysta. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielności pracy domowej, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Istotnym celem tego punktu jest uświadomienie uczniom, że niesamodzielność wiąże się z jednej strony z negatywnym wpływem na rozwój umiejętności językowych ucznia, z drugiej – jest często formą naruszania praw autorskich.
2. Nauczyciel wystawia oceny na koniec semestru i koniec roku szkolnego stosując średnią ważoną.
3. Uczniowie otrzymują oceny za następujące elementy (w nawiasie podane są wagi ocen):
  - a) odpowiedź ustna (3),
  - b) praca domowa (2),
  - c) referat (2)
  - d) wystąpienie bez materiałów pomocniczych (mowa, wykład na dany temat, ...) (4 pkt)
  - e) prezentacja w ustalonej formie (np. prezentacja multimedialna, prezentacja materiału na brystolu) (3; przy czym wysoka jakość estetyczna i funkcjonalność materiału może podnieść wagę do 4),
  - f) sprawdzian pisemny zapowiedziany: znajomość pojęć, problemów, faktów, analiza i interpretacja tekstu itp. (5),
  - g) kartkówka z ostatnich trzech lekcji (3),
  - h) test sprawdzający rozumienie tekstu czytanego (5),
  - i) praca pisemna na zadany temat w oparciu o podany utwór lub jego fragment (5),
  - j) praca pisemna na zadany temat bez fragmentu tekstu (5),
  - k) sprawdzian obejmujący całą epokę (6)
  - l) praca pisemna w oparciu o fragmenty dwóch lub więcej tekstów, obejmująca utwory z kanonu lektur obowiązkowych omawiane w danym roku szkolnym lub w poprzednich latach (5) (nauczyciel jest zobowiązany zapowiedzieć tego rodzaju pracę klasową z co najmniej trzytygodniowym wyprzedzeniem),
  - m) samodzielna poprawa pracy pisemnej (3),
  - n) sukces w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (w zależności od zajętego miejsca i rangi konkursu przewiduje się oceny bdb lub cel z wagami od 3 do 6),
  - o) tworzenie przedmiotowej bazy danych zawierającej informacje zdobywane w toku nauki (standardowa w formie folderów i plików – waga 3, ciekawsze rozwiązania – waga 4, w przypadku własnej strony internetowej – waga 6).
4. W/w formy obowiązują również w ramach nauczania zdalnego i hybrydowego. Szczególnie ważne jest w tych warunkach, aby prace były wykonywane samodzielnie, dlatego uczniowie

powinni pracować przy uruchomionych kamerkach, aby nauczyciel mógł monitorować tok pracy. Brak kamerki może być tolerowany w sytuacji zgłoszenia problemów technicznych lub innych przez rodziców oraz w przypadku niemożności ich rozwiązania.

5. Warunkiem zaliczenia działań ucznia (odpowiedzi ustne, sprawdziany itp.) na ocenę jest włączona kamerka. Wynika to z konieczności upewnienia się, że uczeń wykonuje zadania samodzielnie.
6. Wiedza i umiejętności uczniów sprawdzane są w ramach nauczania zdalnego i hybrydowego za pośrednictwem dostępnym narzędzi cyfrowych, np.:
  - a) fotografia zeszytu i jej przesłanie wskazanym przez nauczyciela kanałem (formularze lub dokumenty Google, Messenger),
  - b) zadania wykonywane online w dokumentach lub formularzach Google,
  - c) testy wykonywane na platformach: quizizz.pl, tesportal.pl itp.
7. W zakresie rozszerzonym uczniowie otrzymują oceny za następujące elementy (w nawiasie podane są wagi ocen):
  - a) samodzielny wybór do lektury tekstu w oparciu o różne kryteria wyboru wraz z uzasadnieniem (uzasadnienie ma się znaleźć w bazie danych; jeden tekst w semestrze; chodzi o teksty spoza lektur szkolnych) (4),
  - b) interpretacja porównawcza utworów (jako praca domowa - waga 2; jako wypowiedź ustna – waga 3, jako praca klasowa – waga 5),
  - c) konfrontacja tekstu literackiego z innymi tekstami kultury (jako praca domowa - waga 2; jako wypowiedź ustna – waga 3, jako praca klasowa – waga 5).
8. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu wiadomości w terminie, w którym pisał dany oddział, to w ciągu dwóch tygodni od daty oddania prac uczniom nauczyciel ma prawo bez zapowiedzi, w formie pisemnej sprawdzić przewidziany sprawdzianem zakres materiału.
9. Zasady dotyczące zgłaszania przez uczniów nieprzygotowania:
  - a) w klasach mający do trzech godzin lekcji tygodniowo można zgłosić nieprzygotowanie raz w semestrze,
  - b) w klasach mających więcej niż trzy lekcje tygodniowo można zgłosić nieprzygotowanie dwa razy w semestrze,
  - c) każda „n” niezgłoszona jest zamieniana na koniec roku na dwa plusy, pod warunkiem że uczeń nie przekroczył limitów nieobecności (nieobecności 1-5 redukują jedną możliwość zamiany „n” na plusy, nieobecności 6-10 redukują możliwość zamiany drugiej „n” na plusy<sup>1</sup>).
10. Nauczyciel zapowiada prace klasowe odpowiednio wcześniej (tak jak to wynika z WSO), natomiast pracę pisemną, o której jest mowa w punkcie „m” i „n”, zapowiada z trzytygodniowym wyprzedzeniem.

## **WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY**

Oceny końcowe wynikają ze średniej ważonej, która powinna korelować z wytycznymi znajdującymi się poniżej. Mają one charakter opisowy i modelowy. Jeśli średnia ważona wskazuje inną ocenę niż to opisuje niższy model, nauczyciel powinien sprawdzić umiejętności ucznia w zakresie budzącym wątpliwość, ale nie ma prawa obniżać oceny wynikającej ze średniej ważonej.

## **Celujący**

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych spełnia wszystkie wymagania wynikające z realizacji podstawy programowej języka polskiego. Pożądany – ale nieobligatoryjny - jest także jego udział w konkursach polonistycznych oraz szczególnie aktywna postawa w zajęciach.

## **Bardzo dobry**

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

### Wypowiedzi ustne

Formułowanie w sposób płynny, poprawnych językowo wypowiedzi na temat wskazanych przez nauczyciela i wynikających z programu problemów dotyczących zagadnień literackich, interpretacji tekstów i zjawisk kulturowych oraz z zakresu nauki o języku.

Krytyczne słuchanie wypowiedzi i ustosunkowanie się do nich, dobór trafnych argumentów. Wyrażanie własnego punktu widzenia w sposób jasny i przekonujący. Aktywny udział w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. Uszanowanie zdania rozmówcy i interpretowanie opinii dyskutantów. Bogate językowo i spójne wypowiadanie się na wybrany temat wynikający z analizy tekstów przewidzianych przez program; oddanie treści właściwą barwą, natężeniem i intonacją głosu.

Sprawne posługiwanie się ustnymi formami wypowiedzi: opis interpretacyjny tekstu kultury, rozbudowana charakterystyka postaci literackiej z odniesieniami do innych postaci dobranych do kontekstu, wypowiedź obejmująca analizę i interpretację (także porównawczą) tekstu. Bezbłędne wygłaszanie z pamięci wierszy i fragmentów prozy wskazanych przez nauczyciela, połączone z głosową interpretacją.

Płynne przedstawianie problematyki tekstów z zakresu nauki o języku przy jednoczesnym wykazywaniu się wiedzą teoretyczną oraz umiejętne odnoszenie się do zaobserwowanych zjawisk językowych.

### Czytanie ze zrozumieniem tekstów kultury i operacje na tekstach

Interpretacyjne czytanie tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych. Krytyczne ciche czytanie tekstu inspirujące do konstruktywnego myślenia i działania. Wykorzystywanie i modyfikowanie informacji zawartych w tekście. Cytowanie. Znajomość literackich środków wyrazu, a także środków wyrazu teatru, filmu i mediów. Umiejętność krytycznej analizy treści przekazów medialnych. Analiza i interpretacja reklamy. Korzystanie z różnego rodzaju słowników.

### Pisanie

Bardzo sprawne redagowanie wszystkich pisemnych form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania. Tworzenie przypisów i bibliografii. Podstawową formą pracy pisemnej jest wypracowanie na zadany temat w oparciu o podany fragment tekstu literackiego z koniecznością odniesienia do całego tekstu. Ocena wyniku ze spełnienia kryteriów i uzyskania odpowiedniej ilości punktów (sposób liczenia zgodny z WSO).

### Lektura

Bardzo dobra znajomość wszystkich wskazanych przez nauczyciela lektur programowych, świadcząca o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. Dojrzały krytyczny komentarz w wypowiedziach ustnych. Aktywne uczestniczenie w dyskusji nad lekturą. Oryginalne, samodzielne, krytyczne, o wysokim poziomie literackim prace pisemne.

## Pojęcia

Bez błędne wskazywanie, nazywanie i definiowanie obowiązujących według ustaleń programowych pojęć teoretycznoliterackich, językowych i kulturowych; czynne posługiwanie się nimi w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych.

## Dobry

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

### Wypowiedzi ustne

Formułowanie w sposób dość płynny i poprawny językowo wypowiedzi na temat wskazanych przez nauczyciela i wynikających z programu zagadnień problemowych dotyczących zagadnień literackich, interpretacji tekstów i zjawisk kulturowych. Krytyczne słuchanie wypowiedzi i ustosunkowanie się do nich. Wyrażanie własnego punktu widzenia w sposób jasny i przekonujący. Aktywny udział w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. Uszanowanie zdania rozmówcy i interpretowanie opinii dyskutantów. Dość bogate językowo i spójne wypowiadanie się na wybrany temat wynikający z analizy tekstów przewidzianych przez program; oddanie treści właściwą barwą, natężeniem i intonacją głosu. Sprawne posługiwanie się ustnymi formami wypowiedzi: opis interpretacyjny, rozbudowana charakterystyka postaci literackiej z odniesieniami do innych postaci dobranych do kontekstu, wypowiedź obejmująca analizę i interpretację (także porównawczą) tekstu. Wygłaszanie z pamięci wierszy i fragmentów prozy wskazanych przez nauczyciela, połączone z głosową interpretacją.

### Czytanie ze zrozumieniem tekstów kultury

Interpretacyjne czytanie tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych. Krytyczne ciche czytanie tekstu inspirujące do konstruktywnego myślenia i działania. Wykorzystywanie i modyfikowanie informacji zawartych w tekście. Cytowanie. Znajomość literackich środków wyrazu, a także środków wyrazu teatru, filmu i mediów. Umiejętność krytycznej analizy treści przekazów medialnych. Analiza i interpretacja reklamy. Korzystanie z różnego rodzaju słowników. W w/w sytuacjach uczeń może popełniać drobne błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

### Pisanie

Sprawne redagowanie wszystkich pisemnych form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania. Tworzenie przypisów i bibliografii. Podstawową formą pracy pisemnej jest wypracowanie na zadany temat w oparciu o podany fragment tekstu literackiego z koniecznością odniesienia do całego tekstu. Ocena wynika ze spełnienia kryteriów i uzyskania odpowiedniej ilości punktów (sposób liczenia zgodny z WSO).

W w/w formach uczeń może popełniać drobne błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

### Lektura

Dobra znajomość wszystkich wskazanych przez nauczyciela lektur programowych, świadcząca o świadomym i krytycznym zapoznaniu się z ich treścią. Dojrzały krytyczny komentarz w wypowiedziach ustnych. Aktywne uczestniczenie w dyskusji nad lekturą. Oryginalne, samodzielne, krytyczne, o wysokim poziomie literackim prace pisemne. W wypowiedziach na temat lektur uczeń może popełniać drobne błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

## Pojęcia

Poprawne wskazywanie, nazywanie i definiowanie obowiązujących według ustaleń programowych pojęć teoretycznoliterackich, językowych i kulturowych; czynne posługiwanie się nimi w

pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych. W toku definiowania pojęć i ich stosowania w praktyce językowej uczeń może popełniać drobne błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

## **Dostateczny**

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

### Wypowiedzi ustne

Formułowanie w sposób poprawny językowo wypowiedzi na temat wskazanych przez nauczyciela i wynikających z programu zagadnień problemowych dotyczących zagadnień literackich, interpretacji tekstów i zjawisk kulturowych. Słuchanie wypowiedzi i ustosunkowanie się do nich. Wyrażanie własnego punktu widzenia w sposób dość jasny i przekonujący. Udział w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. Uszanowanie zdania rozmówcy i interpretowanie opinii dyskutantów. Dość bogate językowo i spójne wypowiadanie się na wybrany temat wynikający z analizy tekstów przewidzianych przez program; oddanie treści właściwą barwą, natężeniem i intonacją głosu. Posługiwanie się ustnymi formami wypowiedzi: opis interpretacyjny, rozbudowana charakterystyka postaci literackiej z odniesieniami do innych postaci dobranych do kontekstu, wypowiedź obejmująca analizę i interpretację (także porównawczą) tekstu. Wygłaszanie z pamięci wierszy i fragmentów prozy wskazanych przez nauczyciela, połączone z głosową interpretacją.

### Czytanie ze zrozumieniem tekstów kultury

Interpretacyjne czytanie tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych. Krytyczne ciche czytanie tekstu inspirujące do myślenia i działania. Wykorzystywanie i informacji zawartych w tekście. Cytowanie. Znajomość literackich środków wyrazu, a także środków wyrazu teatru, filmu i mediów. Umiejętność analizy treści przekazów medialnych. Korzystanie z różnego rodzaju słowników. W w/w sytuacjach uczeń może popełniać błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

### Pisanie

Redagowanie pisemnych form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania. Tworzenie przypisów i bibliografii. W w/w formach uczeń może popełniać błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej. Podstawową formą pracy pisemnej jest wypracowanie na zadany temat w oparciu o podany fragment tekstu literackiego z koniecznością odniesienia do całego tekstu. Ocena wyniku ze spełnienia kryteriów i uzyskania odpowiedniej ilości punktów (sposób liczenia zgodny z WSO).

### Lektura

Podstawowa znajomość wszystkich wskazanych przez nauczyciela lektur programowych, świadcząca o zapoznaniu się z ich treścią. Komentarz w wypowiedziach ustnych. Uczestniczenie w dyskusji nad lekturą. Poprawnie skomponowane, wiążące się z tematem prace pisemne. W wypowiedziach na temat lektur uczeń może popełniać błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

### Pojęcia

Poprawne wskazywanie, nazywanie i definiowanie obowiązujących według ustaleń programowych pojęć teoretycznoliterackich, językowych i kulturowych; czynne posługiwanie się nimi w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych. W toku definiowania pojęć i ich stosowania w praktyce językowej uczeń może popełniać błędy, które jednak nie zakłócają komunikacji językowej.

## **Dopuszczający**

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych spełnia poniższe wymagania:

### **Wypowiedzi ustne**

Formułowanie wypowiedzi na temat wskazanych przez nauczyciela i wynikających z programu zagadnień problemowych dotyczących zagadnień literackich, interpretacji tekstów i zjawisk kulturowych. Słuchanie wypowiedzi i ustosunkowanie się do nich. Przynajmniej sporadyczny udział w dyskusji jako nadawca i odbiorca wypowiedzi. Uszanowanie zdania rozmówcy i interpretowanie opinii dyskutantów. Próba wypowiadania się na wybrany temat wynikający z analizy tekstów przewidzianych przez program. Próba posługiwania się ustnymi formami wypowiedzi: opis interpretacyjny, charakterystyka postaci literackiej z odniesieniami do innych postaci dobranych do kontekstu, próba wypowiedzi obejmującej analizę i interpretację tekstu. Wygłaszanie z pamięci wierszy i fragmentów prozy wskazanych przez nauczyciela. W toku wypowiedzi uczeń potrafi skorzystać z pomocy nauczyciela.

### **Czytanie ze zrozumieniem tekstów kultury**

Czytanie tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych i rozumienie ich zasadniczych sensów. Próba wykorzystania informacji zawartych w tekście. Znajomość literackich środków wyrazu, a także środków wyrazu teatru, filmu i mediów. Korzystanie z różnego rodzaju słowników. W w/w sytuacjach uczeń może popełniać błędy, które zakłócają, ale nie uniemożliwiają komunikacji językowej.

### **Pisanie**

Próba redagowania pisemnych form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania. Uczeń może popełniać błędy, które zakłócają komunikację językową, ale jej nie uniemożliwiają. Podstawową formą pracy pisemnej jest wypracowanie na zadany temat w oparciu o podany fragment tekstu literackiego z koniecznością odniesienia do całego tekstu. Ocena wynika ze spełnienia kryteriów i uzyskania odpowiedniej ilości punktów (sposób liczenia zgodny z WSO).

### **Lektura**

Podstawowa znajomość wszystkich wskazanych przez nauczyciela lektur programowych, świadcząca o zapoznaniu się z ich treścią. Komentarz w wypowiedziach ustnych. Uczestniczenie w dyskusji nad lekturą. Poprawnie skomponowane, wiążące się z tematem prace pisemne. W wypowiedziach na temat lektur uczeń może popełniać błędy.

### **Pojęcia**

Poprawne wskazywanie, nazywanie i definiowanie obowiązujących według ustaleń programowych pojęć teoretycznoliterackich, językowych i kulturowych; czynne posługiwanie się nimi w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych. W toku definiowania pojęć i ich stosowania w praktyce językowej uczeń może popełniać błędy

## **Niedostateczny**

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który w zakresie swych kompetencji polonistycznych nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Uczeń taki nie jest w stanie wykonać z pomocą nauczyciela zadań o niewielkim stopniu trudności, a posiadane braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu edukację na wyższym poziomie.